

Womhaj Bóh!



Cyfrlo 41.
11. oktobra.

Lětnik 6.
1896.

Šerbiske njedzelske lapjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišcjetni w Budyschinje a šu tam dostacž ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

19. njedzela po šwjatej Trojizy.

Gal. 3, 15.

Lubi bratsja! ja chzu po cžłowškim wašchnju rěcžecž: Wšchał ničtó cžłowške wotkasanje nje-
šazpi, hdyž je wobtwjerdžene, a tež ničžo k temu
nješchistaji.

Japóšchtol chze po cžłowškim wašchnju š nami
rěcžecž. Š pšchirunanjom š wobštejnoscžom wšchědneho
žiwjenja chze nam ewangelij wutrobje bliško pšchinjesčž.
Wón pšchirunanje wo wotkasanju wušwoli. Wotkasanje,
wo kotrymž wón rěcži, hewak na šwěcže šwojeho runjecža
nima. Pšchetož wone wot šwěta njeje, ale wot Boha.
Tak wšchał wo wotkasanju Božim šo powjedacž njemóže,
kaž by Bóh wumrjel kaž cžłowjel a jeho wobšedženstwo
potom do rukow drubich pšchěšchło, pšchetož Bóh wostanje
tón wěcžny wobšedžer wšcheho šwojeho, šchtož wón
wotkasa. Alle pšchi tym wšchěm je Bóh wotkasanje cžinił
a naš šwojich herbow postajil. Hdy by šo nam šemške
wotkasanje, do kotrehož šmy jako herbjo šobu wobsamknjeni,
šjewilo, kaš bychmy šedžbowali a šebi wšchitko derje
šwomjatkowali! A hlajcže, jow šo wo našche wěcžne
herbstwo jedna, wo to, šchtož waš tudy wjekelych, tam
paš šbóžnych cžini, duž: šchtož ma wušchi k pošluchanju,
tón njech pošlucha.

Šchto je nam Bóh luby Anješ w šwojim testamencže
wotkasał? Niž škoto a šlěboro, ani jědž ani picže, ani
rolu ani thěže, ani kubla a wobšedženstwa, tiž po cžachu

šo minu, ale njebjeske kubla, kotrež wěcžnje wostanu.
Dyrbju wam tónle testament š krótka wopišacž. Jesuš a
jeho šbože, jeho hnada, jeho měr a šbóžnosčž. Šižo po
hrěichnym padže tón knješ přenimaj cžłowjelomaj š tym
ewangelijom napschecžimo pšchindže. Šo byšchtaj šo
wróczičž mohłoj k wutrobje Božej, šlubi jimaj to žonine
šymjo, kotrež budže hadej hlomu rostęptacž. Šišcže
japnišcho šo wopišijecže wotkasanja Božeho Abrahamej
šjewi. Někdy wóž Abraham w šwojim hajku šedžesche.
Wón bęšche šchědžimny a herbu hišcže njemęjesche, duž
Bóh tón Anješ k njemu šo pšchibliži. Wón š nim kaž
pšchecžel š pšchecželom rěcžesche. Wón jeho š hajka
wuwjedže a jemu njebjó š hwěšdami pošasa a to šlubjenje
da: Tak dyrbi twoje šymjo byčž a pšches tebe a twoje
šymjo budža žohnowane wšchitke narodny na šemi. To
japóšchtol šam w 16. šchtucžny našcheho štawa wupraji.
Šo je Šhryštusž, Šhryštusž šam. To šame Bóh hušto
a še wšchelakimi wobrasami w štarym testamencže šlubi.
Wón Davidej šyna lubi š wěcžnym kraleštwom. Wón
Danielej cžłowškeho šyna lubi, pšched kotrehož kraleštwom
dyrbja kraleštwu teho šwěta do prócha šapadnyčž. Wón
Šesajajej šbóžnika žyłego šwěta lubi. Šele wěšcženja
šu te hwěšdy, kotrež pšches lětowštotetki štareho šluba šo
šwěcža. Kaž mudri š rańšcheho kraja ša hwěšdami
hladachu, šo bychu tu hwěšdu wohladali, kotraž by jich
k temu kralej tych židow dowjedla, tak pobožni štareho
šluba na tole wěšcženje šwojeho Boha kaž na hwěšdu,
kotraž wšchu cžemnoicž roššwětlujeicže a še šwojej njebjeskej

jašnosću jich wošchewi. W nowym šlubje paš so wot-
kašanje Bože w połnej jašnosći pokaže. Tam Ješuš
herbstwo šwojich wučomnikow i tymi šłowami wopishe:
Sich je to njebeške kraľstwo. Woni budža trošchtowani.
Woni budža semju wobšynnež. Woni budža našnczeni.
Woni budža šmilnosć dostacž. Woni budža Boha widzecž.
Pawoł praji: Bóh šam šwojeho šyna njeje pšchepušchěžil,
ale je jeho ša naš wšchitkich podak, kak by wón njechal
i nim wšchitko nam huadne dacž? Druhi kručž wón
pishe: Wšchitko je wašhe. A tole wotkašanje njeje šame
šlubjenje wostało, ale je šo wěrne šczinilo pšches wumrjecze
Jejom Šhrysta na Golgatha. Krej Šrystušowa je ingl
špody Božeho najšwjeczíškeho šawostajenštwu. Wona je
wobkručenje ša to, šo Bože wotkašanje wšchitko to wo-
pšchijuje, šchtož wone lubi, mjenujžy wodacze hrěchow,
žiwjenje a šbóžnosć, prawdošć, měr a radošć w šwjatym
duchu, wšchitko, čehož my potrebamy w živjenju a
wumrjeczu, wšchitko, šchtož móže naš šbóžnych činicz tu
čajašnje a tam wěcžnje.

My budžemy prawi šczinjeni pšched Bohom i huadny
šameje pšches Jejom Šhrysta, to je po tajkim wo-
pšchijecze testamenta Božeho. To je ta wjekeła powješć,
kotruž my pšchijowjedamy, lubi šchesečžijenjo. To je to
šwědcženje, kotrež šo i našchich klětkow kóždu njedželu pšchi-
powjeda. To je wušnacze Šetrome, Pawoła a wšchitkich
japošchtołow.

Teho wotkašanja naškeho Boha čžemy šo džeržecž.
Wy, kiž čžecze my prawi a šbóžni byčž, njedajcze šebi
nadžiju na tole wotkašanje ani wot štarých ani wot nowých
Šadduzejškich naškeho čžaša bracz, hdyž wam tež šwoju
njewěru do wušchow trubja. Njedajcze šebi tu podšjeru,
kotruž wam tole wotkašanje w živjenju dawa, nihdy wot
nikoho rubicz. Šbóžni i huadny šameje, šbóžni pšches
Ješuša šameho — pšchi tym wotštanjemy.

Šamjen!

Š čžezkeho čžaša.

4. Nadpad.

(Šotracžowanje.)

Nawjedowač a Šan džěchtaj hromadže do štražnicy pšchi
lužiškich wrotach. Šdyž šastupišchtaj, šo mušketěrojo pošběhnychu
a poštrowichu šwojeho nawjedowarja.

„Šdže je Šenner?“ woprašča šo i kručka wojakow.

„Póbla w korečmje, kuješ nawjedowarjo!“ wotmolwichu jemu.

„Tijo mužwojo džecze se mnu!“ kašache Löšer. Š tšjomu
mušketěrami džěche něttole do korečmny. Š korečmny bě wótre
hewrjekanje šlyšchecž, a tošty dym šapašche napšchecžiwu. Šol
pšódne palenzowe šchleňzy štejachu na blidach.

„Šnješ nawjedowač!“ šawoľachu nětotši.

Wšchitzy šo šestupachu, wšcho womjělny. „Šenneru!“ ša-
wola nawjedowač trochu šurawje.

„Šnješ nawjedowarjo, tu šym!“ wotmolwi Šenner, wu-
šstupiwšchi.

Löšer wša šopjeńko a pokaša je Šennerej.

„Šlej, ty pšcheradniko!“

Šenner wobľedny a šmota šo do boka.

„Pšchimicze jeho, a šchwikicze jeho do wěže! Šchibjeńza
je hišchěže pšche dobra ša njecho!“ džěche nawjedowač.

Šennera wotwjedžechu. Löšer pšchifaša hišchěže šwojim
mušketěram, šo bychu měšchěžanške wrota kručže šawrjeli, a šo nje-
bychu nikoho nutš pušchěžili. Šotom šo i Šanom wotšali.

„Něttole, luby pšchecželko, paš šebi wote mnje wuprošch,
šchtož čžesch; jeli je w mojej mozy, šo twoja pšóstwa dopjělni!“
wotmolwi Löšer pšchecželniwje Šanej.

„Šnješ nawjedowarjo! šmjercž rad čžyl tež wojaš byčž;
hižo dolho mam tele žedženje! Nadžecze mojimaš štaršchimaj taš!
Šišchěže džęža w nozy čžy šobu pšchecžiwu nješchecželam
wojowacz!“ pšochěšche Šan, pšches wušchowe pšchecželniwu šłowa
šchroblemu.

„Talle je nadobnje! To šo derje čžini, tajkich ludži Šafša
potřebuje! Twoju pšóstwu čžy tebi tež dopjělnicz!“ džěche
nawjedowač a džěche na dobo šobu š Šanowymaj štaršchimaj, šo
by jeju ša Šanowe pšchedewšacze dobył. Šso wě, šo njebešchtaj
hnydom šwólniwaj. Šdyž paš nawjedowač prajěšche: „Mam
nadžiju, haj, šym kručže pšchekwědcženy, šo budže waju šyn
šmuzity pachot; wošmu jeho šam pod šwoje došladowarštwu, ja
budu jeho tež šurwjerčkej porucžicz“ — duž do teho šwolišchtaj.

Š čžicha šo wšcho pšchihotowajšche, šo by šo šchwejški nadpad
wotrašyl. Wječor šašydli šo jenc wójuške wotdželenje po druhim
ša nowoměšchžanškimu našhupami. Šředku štejachu mušketěrojo
w želešnych šhabatach a želešnych šłobufach, šady nich pikeněrojo,
kotřiz běchu jenož i hlebijemi wobronjeni.

Dale šejady běchu šo po šurwjerčškim porucženju wobronjeni
měšchěženjo šestupowali, šo bychu wójuške mozy pošylili. Šartawny,
našhupne ššělby a półne šady štejachu wšchudžom nabite. Wšchě
štraže pšchi měšchěžanškich wrotach běchu pošyljčene. Ani šłowěčša
njebešche mješ šylami šlyšchecž, kotrež bitwu wocžakowachu, šo šo
njebychu nješchecželam pšcheradžili, šo jich wocžakuja. Nawjedowač
Löšer šteješche žyle bliško pšchi wrotkach póbla čžahomneho mošta,
a póbla njecho štarý hajnik a jeho šyn Šan, wobaj wobronjenaj.
Móž běšche š nješchecželštemu nadpadej kaš štworjena. Tola
w Draždžanach běchu na wšcho derje pšchihotowani.

„Šednacze bijěšche! Šišchěže jemu hodžinu!“ taš šebi po
wójuškich rjadach šchepťachu. Na dobo roštorhachu šo mrócžele,
a jašne měšacžkowe šwětlo pošwětli šemju. Dolho wjazy nje-
trajěšche, duž bijěšche na Draždžanškich wěžach dwanačze.

Š lěša wušstupowachu nješchecželške šyly. Šedny, dwaj, tije,
dwazecžo, šchtržecžo, što a šłowow wjele štow nješchecželow
pšchindžechu šradžu š wrotam. Šrěni běšche hižo hacž š našhupam
a š mostej došhwatal.

Šraškotajo a wrješkotajo wuššělchu šo šanomy na našhupach
a na murjach. Džiwje hewrjekanje a štrašchna měšchěža mješ
Šchwejšdami naštawajšche. Móšt pušchěžichu dele a i mēšta wu-
walichu šo šaške wójušta. Šswětke mjecze šejšrawachu nad
šchwejškimu šłowami a šhribjetami! Měšchěža šo powjěšchi.
Š lěša wuwalichu šo nješchecželšzy jědni, tola hnydom jim
napšchecžiwu šašzy jědni w želešnych šhabatach. Ššurowa běšche
bitwa, a wo šrjedž bitwy běšche tež Šajntez Šan. Póbla njecho
běšche wulka poštawa nawjedowarja Löšera. Na dobo wuhlada
Šan, šo šo hobrški jědny i tešakom na nawjedowarja mēri. Tež
Löšer pššna, kaški štrach jemu hrošy, a čžyšche šo wulchowacz!
Tola to běšche pošdže! Tola nē! Šan se šwojej lebiju rubjenje
wotštroni. Tešak do boka wušfocži a prašnje Šana do nopa, šo
do womory padnywšchi šo na šemju wali. — —

Nješchecžel je poraženy. — Šan leži i čžezkimi ranami
w Šlebanez domje, a jeho macž jeho wotšladuje. Džen wote
dnja pšchindže nawjedowač Löšer pohladacz, kak šo jeho šchroblemu
wumožerzej wjedže. Ššoncžnje je Šanowe šylne čžělo šhorošč
pšchewinylo.

Dženža je hodowny šwjaty wječor. Šola Šlebanez běchu
Šajntezny hišchěže na hošpodže, a wšchitzy hromadže šo pšchecžel-
niwje rošrěčžowachu. Ničto pšchindže po šchodže horje, w wulkich
šchłornjach šylnje teptajo. Nawjedowač Löšer šastupi do jštwy,
wšchěch pšchecželniwje poštrowiwšchi, dońdže hnydom š Šanej.
W ruzy měješche wulke pišmo, ša kotrež běšche ša šchórkfu wulki
šurwjerčški šygl pšchijšchity. Š lubošnymu šłowami pšchepoda wón
tele pišmo Šanej: „To je ša tebe, luby šyno! Našch šurwjerčch
je tebe i džakownošču ša twoje šlužby ša šornetta w polku
mojich dragunarijom pomjenowač. Ššy šebi to tež šašlužil!
Čžy tebe pašcz kaš šwojeho šyna!“

To běchu wjekele hody!

(Šotracžowanje.)

Še živjenja bibliškich pššłow.

Šara wšchelake šu našhonjenja, kotrež pššli bibliškich wušstawow
na šwojich pučžowanjach w wšchelakich domach čžinja. W wjele
ludžoch nadeńdu šašpíwanje, hanjenje a wušmēšchenje biblije, ale

póbla tež wjele pschikladow lubosceje k Božemu słowu a wjekele na jeho rozscherjenju. K radoštnemu woschewjenju najchich cžitarjow chzemy tudy někotre nashonjenja i powjesečow bibliškich póšlow podać.

„Zako kšescečzijanka smēju tola bibliju“, praješe jena žona k póšlej, hdyž wón jej tajku poručeseše.

„Hdyž šo cžlowjekei něšto šleho seńdže“, džeše druga žona, „hdyž ma potom šwój wuczet pytač, hdyž niž w bibliji? Biblija wschaf je jeničška kniha, kotraž šrudženeho a tyšchneho cžlowjeka šahowa psched šadwelowanjom a jemu móž a mēr pošficzuje.“

Stara žonka kšepny póšlej pscheczelniwje na ramjo prajiwšchi: „Kaf mohla ja hjes biblije byč? Š bibliju a je wschědnym šhlěbom wschaf dyrbju šo žiwicž.“

Šakle runje woženjenaj mandželštaj kupišhtaj šebi bibliju, jako najnušnišchu a najpotřebnišchu nadobu šwojeho doma.

Š hlubokim hnučom powjedaješe jena macž wo šwojim šemrjetym šynu, kotryž, hdyž šo jako kóžnik na móšfte pučžowanje poda, najprjedy po bibliji a potom šakle po šwojim wacžofu žadaše, a kotryž na šmjertnym ložu w Mowym Orleans šwoju bibliju a žyle šwoje pjenjesy šwojemu pscheczelej da, šo by je jeho macžeri pschijesl, a nětko cžita wona hušto w tutej bibliji, kotraž běše najlubšcha radošč jejneho šyna a jeho trošht na morju byla a kotrejež dla běše hušto wot šwojich hrubnych towaršchow wušměšchany byl.

Šedyn džělacžer džeržeše šwoju bibliju pod blido, prajiwšchi: „Šleježe, tu leži tón cžaf biblija a doniž to traje, njebudže tež šepje!“ Potom pak wón ju do wušofa šbėhny a džeše: „Hdyž pak wona wotwřjena na blidže leži, potom šakle šmėjemy šepšche cžafy.“

Bibliški pošol běše hižo w wjazy domach pobyl, duž šakšlyšchi wón i dobom hlěb i jeneho loža: „Tu je tež hiščeje hrěšnik, kiž Božeho šłowa trjeba.“

Jena džowka kupi bibliju, šo by i njeje šwojej jedynadžewječ- džěpacž šet starej wowzy cžitala, kotraž hiščeje pschezo wo šwojim dawno šemrjetym pobožnym šynu powjedaješe, wo jenym jěšdžerju do Selenškeje, kiž běše tak rad w bibliji cžital.

Tež my w Šserbach mamy šwojeju bibliškej pošlow. Šchto mohloj nam, hdy byšhtaj jenož chžyloj, powjedacž, šchto štaj wscho nadešchloj na šwojim pučžowanju w Šserbach.

Wo Gustav-Adolffim wustawje.

Žonje, w Šosnjanskej bydlazej, běše něšto njeđzel do porodjenja jejneho džěšča jejny mandželški wumrjel. Zako běše šo džěčžo narodžilo, běše tak šłabe, šo macž na jeho šmjercž cžakaješe. „Ach, hdy by tola moje džěčžatko šchěčene bylo“, tak wona šdychowaješe. Ale šarar bydlu polšecža mile šdaleny, bohatschi šušodža nočzedža pschi tak hubjenym wjedre a pučžu šwoje konje darmo poščicž, a wona nima žanych pjenjes. Duž šo hnydom šebra, šawali šwoje šchěčž dnjow stare džěčžatko a džěšche do bližšcheho měšta. Dužy po pučžu pschekhwata ju šylny deščež a na wschěch stawach šchepotajo dońdže do šary. „Šhwalena budž šararka, wona praji, „kotraž je mi cžoplu jědž dala, šhwaleny budž šarar, kiž je mi moje džěčžatko darmo šchěčil a mje pošohnowal.“ Na šmjercž šhora wrěči šo domoj, ale njeje wumrjela a tež niž jejny šynl. Š jejnym šynkom pak šhwalu Božu hnadu, šo je nětko wscho, wscho hinaš a šepje hačž prjedy běše. Wona šlyšchi nětko kóždu njeđzeli w šwojej wšy w rjanej noweš žyrkwi Bože šłowo. Šchto dha je tutón ewangelški Boži dom natwaril? Bratšja a šotry šu w dalokošči psches Gustav-Adolffim wustaw 21000 hriwnow ša natwarjenje tuteho Božeho doma nashromadžili a wschšche teho hiščeje žyle šnutsšowne wuhotowanje a žyłu nadobu darili.

Tak Gustav-Adolffim wustaw žyrkwinu nusu poššepšuje, hdyž jenož móže. Ale šredki, kotrež ma, hiščeje dolho njeđošahaju, šo mohł wschitkim wěřazym ewangelškim ša nusy wupomhacž. Natwarjenje wjele nowych žyrkwjow, šchulow, šarow, šonfirmansškich domow, šěfowańjow a podobnych wustawow je nušna potreba na wulkim džělanišchěžu tuteho towarštwu. Šzim wjazy šamofša ma Gustav-Adolffim towarštwu, wschitkich šchěšcijanow k šwěrnemu a pilnemu šobuššutkowanju napominacž. Tež my chzemy wschitkim najšim cžitarjam šwěrne šobuššutkowanje w Gustav-Adolffim towarštwje ša nowa najnaležnišcho poručicž. „Teho dla, dokelž

nětk cžaf mamy, dha cžinny dobrotu na wschitkich ludžoch, najwjazy pak nad tymi, kiž naščeje wěry šu. (Gal. 6, 10).

Wo pošlednich hodžinach wójwody Jurja Šakšeho.

Wójwoda Jurij Šakši, kiž wot 1500 hačž do 1539 w Draždžanach bydleše, wuj šhurwjercha Šjedricha Mudreho Wittenbergškeho, běše hōrlivy katholic a je wucžbu katholickeje wěry móžnje šakitowal a je š Lutherom někotry křočž nješchecželšy listowal. Zako pak 1537 jeho najšarschi šyn Jan wumrě trošhtowaješe wón mřejazeho je šakšlužbu Šesom Šhryšta, na kotruž dyrbjal šo jenož špuschčecž a niž šam na šwoje šakšlužby ani na šakšlužby šwjatych. Mandželška mřejazeho, Šilža Šeššenska, šotra Šilipa wulkomyššlneho praješe mjeležo: „Luby knjes nano, cžehodla šo to šjawnje njeprěduje?“ Duž wón wotmolwi: „To dyrbi šo jenož mřejazym k trošhtej ššicžicž, pschetož hdy bychu to wschědni ludžo wjedželi, šo móžemy jenož psches Šhryštuša wěčžnu šbōžnowicž dostacž, bychu pschegara hrěšchili a šo ani kuska w dobrym ššutkowanju prošowali.“ Dwě šecže pošdžišcho wójwoda šam na šmjercž ššhori; jako nětk katholicšy pošjo wokoło njeho běžachu a jedyn jeho ša tutym, drugi ša tannym šwjatym trošhtowaješe, pschistupi k njemu jedyn jeho šomornikow a praji: „Wšcha wjerchowška mišošč je hušto stare pschibšlowo naložowala. Runy pučž je najšlyšchi. Šchodla chžecže nětkole pola šwjatych dobrošproščenje a pomoz pytač? Nětkole je wulki cžaf; runy pučž, najhnadnišchi wjercho a knježe, jenož psches šakšlužbu hōrteho cžerpjenje a wumrjecža najšeho šrednika Šesom Šhryšta, runy pučž je najšlyšchi.“ „Ach, duž pomhaj ty mi, ty šwěrnny šbōžniko, šmil šo nade mnu a cžin mje šbōžneho psches tvoje cžerpjenje a wumrjecže!“ To prajiwšchi je wójwoda na to wo mērje wušnyl.

Wo nastupje knježenja Šendricha Šakšeho.

Šo šo tym, kiž najprjedy Bože kraleštwu pytaja, tež woprawdže šwětne šbože dostawa, to pošajuje tak prawje pschiklad wójwody Šendricha Šakšeho. Zako mjenužy wójwoda Jurij, wulki nješchecžel Lutherškeje wucžby, na šmjertnym ložu ležeše, chžyšche šwojeho bratra ša herbu šwojeho kraja poššajicž, ale chžyšche w šwojim wotšajanju šebi wucžinicž, šo měl wójwoda Šendrich šlubicž, ženje ewangelij w jeho kraju přědowacž dacž; hdy to njeby chžyl, dyrbjal kraj šhěžorej pschipadnyčž. Šemjenje chžychu špomozni byčž a prajachu šo chžedža šami to wuššutkowacž a wójwodu Šendricha tak narěčecž, šo budže wěšče pschibšlowacž. Woni dawachu nětk tež jemu wschě móžne dobre šłowa a mješ druhimi šamofšami jemu tež prajachu, šo je tu wschšch rjaneho kraja tež hiščeje žara wjele pjenjes, ššěbora a ššěbornych šudobjow, kotrež mohł dostacž, hdy by šwojemu bratrej jenož w tutej wěžy šwōlnivy byl. Ale tutón šprawny wjerch wotmolwi: „Wšy še mni hinaš njerěčicže, hačž tam cžert w puščini pschi Šhryštuša, kiž praji: „To wschitko chžu cži dacž, jeli šo dele padnywšchi šo še mni modliš.“ Wōže-li mi mōj bratr ša dobrym šwědomnjom moje herbštwu wsacž, dha njech to boženje cžini. Ale njemyššicže šebi, šo chžu ja pjenjes a šubšlow dla, Bože šłowa, kotrež je Wōh šam do šwěta ššal, na jeho pučžu šadžewacž! Chžu radšcho šhudy wjerch wostacž, hačž Wōha a jeho šwjate šłowo pošchěčicž.“ — Šchto pak šo šta? Šrjedy hiščeje, dnžli šo poššli wrěčichu, wumrje wójwoda Jurij, jako hiščeje štestament njebē poššolnje ščinjeny. Nětk pak šhwata wójwoda Šendrich, dawu šebi hōšdowacž, jako najšlyšchi herba wobšedži wón tutón kraj a da hnydom ewangelij přědowacž.

Wšchelake ša blišta a ša daloka.

Šwarjenje šerbškeje wješti na wustaježy w Draždžanach šu šo, kaž šlyšchimy, derje pschedale. Duž mamy šo rjaneho wušofška ša našch Wacžicžny dom nadžecž, dokelž tōnle wušofški hiščeje wušofški mušeju pošwěššicž pomha. Wš Šserbja pak mamy šo ša žyleš wutrobu tym mužam džakowacž, kiž šu šerbšti mušej šarjadowali a wschitko wuwjedli. To běše hōbrške džělo, ale wōni prošy lutowali nješšy.

Ššředju 6. oktobra je šo VI. ewangelšto lutheršta šakšta krajna šynoda ššchla. Šohužel tam našče šerbške wōšady tōn křočž žoneho šastupjerja nimaja. Němške Budyške Mowiny, kotrež šu šo ša žyła poššlednej wōšbie do šynody nam Šserbam nješchecželške wopokajale, ša wulkej wožnošču wušbėhuj, šo je duchowny wotpošlanž i Budyščina do Draždžan wotjel, naž Šserbow pak žara boli a tutu bōl my ša nowa pošchi wotwřenju šynody

faczujemy, jo nasche herbstke woškady žaneho rta nimaja, kiž by ja nje i czopkec wutrobu rēczeć mohł. Pšchetoz to je wěsta wěz: Nēmz nasche naležnociže fastupowacz njemože, dofelz najche potriebnociže dopófnacz njemože. Ssrjedu pšchypoldnju je ministr je Seydewiž w pšchitomnošči druhich ministrow šynodu hmwjedženizy wotewrił. Sa pšchedšydu ho hrabia i Kōmeniz, ja městopschedšydu wyšchšči dwóřski předar D. Meier wuřwoli. Po wuřwolenju wyšelatick wubjerkow ho wuradženje wyšelatick šafonickich pšchednj tow, kotrež je konsistorstwo namjetowalo, japocznje Razwažnišči je drje tón šafonicki naczišt, kotryž chze dotalne prawo wobšedženja duchownych městnom pšchemēnicž Wōn na to dze, so, hdyž ho nēfaste duchowne městno pšches wumrjecže duchowneho wupróšni, konsistorstwo šame, hdyž ma kollaturu, tele městno i noma wobšadoži, bjes teho so by zyrkwinstemu přjódfstejerštwu tšjoch kandidatow ja wuřwoleaje porucziła. Zyrkwinstu přjódfstejerštwu šmē jenož pšchypofajaneho wotpofajacz, jeli so ma něšto pšchecziwo njemu. Šdžež je privatna kollatura, tam kollator kaž hacž dotal tšjoch poruczi, ale niž zyrkwinstu přjódfstejerštwu, ale konsistorstwo i tyhle tšjoch jeneho wuřwoli, totrež městno dostanje. Čžeho dla ho prawo zyrkwinstich přjódfstejerštwow wobmjefuje, pošnāž njese, pšchisjacz pak ho tola šafon ušterje budže Wty pšchichodnje dale wo wuradženju šynody bližiche rošprawy podamy, Wōh tōn šnjes chznt žohnowanje položicž na šhromadženje fastupjerštwu nascheje krajneje ewangelištolutheriškeje zyrkwije.

24 novembra ho provinciálna šynoda w Brótšlawje šendže. Š najcheje štrony budžetaj tam jako duchownaj fastupjeršej knjes superintendent Kuring a šnjes superintendent Wendt a jako šwētny fastupjerš knjes Major i Wrangl. Wōh luby šnjes chznt miłosčiznje šwoju hradu špožicž, so by naša luda zyrkež bohate žohnowanja i wuradžnja šynody mēla.

Rašyma ho pšchibližuje — a i tym tōn čžaf, w kotrymž ho šejmy šendu. Kžžorštwow šejm ho bōřny šendže a tež pruski šejm wotpōřanzow. Šchto imēje kžžorštwow šejm wšchitko wuradžecž, hišchže šhšchecž njese ale najšterje drje oudže ho šašo něšto k powjetščenju našchich wōjnšchich šodžov žadacz, a to wšchaf je tež nuine, pšchetoz nasche nēmšte šodžštwu hišchže šmolom přenje w Europje njese. Pruski šejm wotpōřanzow imēje wo wučerškim šafonju jednacž. Wōh daj, so by po dołhim dlējenju šfōncžnje tōnle šafon do štukla šupil. Pšchetoz wobštejnociže wobohich pruskich wučerštwow šu i džela hišchže tak hubjene, jo je wulki čžaf, so ho jich dołhody šafonizy šariaduja. Šo ho w pošlednim šejmje to njeporadži, na tym bēchu šwobodošmššeni I. komory, kotraž wšchitke šafonje k domuradženju dostawa, wina. Šacz runjež do šwēta trubja, so chzedža wšchitim pomhacz, wō hich wučerštwow šedžo wostajichu, dofelz bēšche lubošč k pjenježnemu mēchej wjetcha.

Evangeliški iwjašt, kotryž našču ewangelištu zyrkež pšchecziwo hōrdoštnemu naddēhowanju katholickeje zyrkwije šafituje a fastupuje, je šwoju šeršchdu hlownu šhromadžšnu w Darmštace wōdžeržal. Wo teje šhromadžšnje je přjedawšči jesuita hrabia Goenšbronch, kotryž je i katholickeje zyrkwije k našchej ewangeliškej zyrkwiji pšchēstupil, šajimawy pšchēdnocš k hibanju katholickeje zyrkwije džeržal, kotraž jenož na šwētnu nahladnociže a mōž zyrkwije džywa, ale pšchi tym šabudže, so šmy my duchowna zyrkež, kiž njehlada na šwētnu mōž a čžecž, ale na to šchtož je hōřfach w nješchach.

Ruski kžžor a kžžorta tōn tydžen w Šranzowškej pšchēhwtataj. Šaf ho jimaj w republiku, hdyž stej ho i piškanjom maršellaišy (to je hudžba ja šocialdemokratow) poštrawiloj, špōdoba! Ruski kžžor w šranzowškej republiku — je to mōžno? Šranzowšoj pak tež wot šwojich čžucžow pšchēpšlajeni a naduczi ho w pošnym šahorjenju pšerja. Paris ho wšchōn wot ludži mjetwi. Šranzowšoj pšchi wšchēm mješelu nadžijomnje rošom nješhubja a — šfōncžnje ruskeho kžžora ja kžžora šranzowškeje republiki njewuřwotaja. Wēricž je jim wšchitko!

Še žiwjenja jeneho šemjana.

„Šdyž mje Wōh hišchže tōn kōcž wuřtwowi, chzu jemu šlužicž žyle šwoje žiwjenje.“ Tak praji w lēče 1689 w mēšče Brūššelu 22 lētny wyšch k šwojemu šlužomnikēj. W jenej wōjnje pšchecziwo Šranzowšam bēšche na čžerwjene bēženje šthoril. Ša blēdnociže jeho woblicža, na hluboko ležazymaj wocžomaj, na žalōžnej wulkej šlabošči jeho čžela, widžēšche kōždy, kiž ho nje-trjebasche na wēšchēženje wuřtejecž, so mjes mlōdženzom a šmjercžu njebē ani pšedžicžki.

Wyšch bēšche šemjan Šorla i Šaufštein, najštaršči šyn kurwjeršcha brandenburgškeho, wyšchšcheho dwōřškeho maršchala, herba wulkich a bohatick wobšedžēštwow. Wot šwojeho nana, žyle pobožneho mužā, bēšche nawuřnył prawje živy byčž, a jako tutōn pšched 9 lētami k šwojemu knješej domoj džēšche, bēšche tež něšto čžēššche nawuřnył, mjenujžy prawe wumrjecže. Tak wōn ničo njewjedžēšche wo bojošči, kotruž jich telko pšched kralowej šmjercžu šaczūwa, ale tola njemōžēšche wōn Davidowu proštwu: „Aš, šnjesže, njedaj mje wumrjecž w pošlōžy mojich dnjow“, šamjelcžecž w šwojej wutrobje a w šwojim rēče. Š šnjes jeho wuřlyšcha, wōn wšchaf bēšche jeho njelicžomnym ša wjedniša a pučžpofajarja wuřwolił. Šo bu wōn pšches tamne wjaz hacž 5 milionow biblijow, kiž hacž džēšča i jeho wuřtawa w Šalli pučž do wšchitkich krajow namafachu. Še šobuželnocižu pšchecziwo šhudym, wot kotrychž tehdy mjes tyžazami lēdy jedny bibliju wobšedžēšche, šafōži wōn w nalēčžu lēta 1712 se šwojim šamoženjom w Šalli čžišchēžeršnju, i kotrež mōžēšche kōždy, kiž chzysche nowy šestament

ša 18 np. a žylu bibliju ša 10 nowych šlēbornych mēčž, dostacz. Džēšča hišchže Šaufšteinowu bibliški wuřtwaw je šedmini parnymy maschinami ša roššchērenje biblijow šfuktuje, a šchto mōže woblicžicž, telko dušchow je ho hižo pšches njōn pšched wyšchocžžu čžēmnošče wuřhwalo a do Wōžeho raja šlalo?

Hišchže něšto wo ewangeliškich wjerchach.

Evangelišy buchu, kaž je šnate, w Šlūhlbergškej bitwje pšchewinjeni, na dnju 21. haprleje 1547, a kurwjerch Šan Šjedrich Šakški šhubi pšches kžžora Šorlu V. šwoju kurwjerchowšku doštojnociže a bēšche pjecž lēt dołho šajaty. Šako jemu porucžachu, so by ho k wobšamknjenjam zyrkwineje šhromadžšny w Triencže wuřnal, Šan Šjedrich wotmolwi: „Nihdy na nihdy, ale chzemy pšchi wučžbe a wuřnacžu, kotrež šmy w Šlugsburku pōdla šwojeho nana a druhich wjerchow a šlawow pšchepodali, štajnje šawōšacz a chzemy radšcho kraj a lud, haj šame žiwjenje wostajicž, hacž ho wot Wōžeho šlowa wottorhnyčž dacž!

Šfalžski kurwjerch Šjedrich III., wōtž Šeidelbergškeho katechizma, dyrbješche ho teho dla pšched kžžorom a krajom na 14. dnju meje w Šlugsburku šamolwjecž. Šfalžski katechizmus dyrbješche ho šanicžicž a Šjedrich bu huřto napominamy, so njeby augšburški krajny šejm wopytal. Šjedrich III. pak wotmolwi šwojim šarowježnym pšchecželam: „Ša wēm, so tōn Wōh, kiž je Šana Šjedricha Šakškeho w wuřnacžu šwjateho ewangelija šdžeržal, je tak mōžny, so mōže tež nje šhudeho, jednoreho mužika derje šdžeržecž a budže tež šdžeržecž, by-li tež ho štalo, so dyrbjal šwoje žiwjenje pušchēžicž.“

Šdyž bē wōjwoda Šernhard Šeimarški, dobyčer pola Šūžena, po šmjereži Šuřtaw Šdolfa špōřnal, so ma šylneho njepšchēčela pšched šobu, bē wōn šebi heřlo wuřwolił: „Šmanuel“ abo „Wōh i nami“. Nēkt pak njelicžēšche ho tež njepšchēčel a nēkotra wulka bitwa bu dobyta.

Dānemarški kral Šjedrich V. mēšēšche štajnje bibliju pšchi šebi a praješche huřto: „W njej šym najbohaticke žōřlo praweje mudrošče a najrješšche rošwucžowanje namafal w čžēškim wumjelištwje šbožowneho knježenja.“

Dary ša wobohich Armeniškich:

Š Nježwacziškeje woškady 1. pošylka:

W—a	1 hr. — np.
Čž.	— = 50 =
Š—a	3 = — =
Šb.	3 = — =
Š—a	1 = — =
Šeje džowka	— = 50 =
Č. Š.	3 = — =
Š. Š.	— = 50 =
Š. Š.	— = 50 =
Š. Š.	3 = — =

Š Šrodžišchēžanškeje woškady:

Pšches a wot š. šararja Šrōšafa	3 = — =
---	---------

Š Budeščanškeje woškady:

Šichal Šrēšowšky i Šlalych Šebšez	1 = — =
20 hr. — np.	

Mat. 5, 7.

Š džakom šwitujo wo dalishe dary šmilnociže ša našchich pšchēšchēhanych bratrow a kotry prošy

Š. Šolcž, šaracž, redaktor.

(Šdřēša: Š. Šolššch, Šařtor, Šleinbaužen bei Šlieřkowiž.)

„Šombaj Wōh“ je wot nētkā niž jenož polo knjesow duchownych, ale tež **we wšchēch pšchēdawařnjach „Ššerb. Šlowin“** na wřach a w Budyšchinje dostacz. **Ša šchtwōrcž lēta** placzī wōn **40 np., jenołliwe čžiřla** šo po **4 np.** pšchedawaju.